

aki azután, hogy Róma a „világ végére” jutott földrajzilag, s már nemzedékek óta a longobard uralom lett afféle enklávé, úgy tört ki végül ebből a jövő felé, hogy a népvándorlás Európájának új nemzetei felé nyúlt ki. A hasonlat XXIII. Jánosra — *mutatis mutandi* — kézenfekvő. Az egyháznak ki kell törnie mintegy a saját enklávéjából és az egész modern civilizációban megbékélni mindazokkal az erőkkel — kulturálisokkal, társadalmiakkal, politikaiakkal, gazdaságiakkal —, amelyek szintén a jövő felé viszik az emberiség sorsát.

Megérhette és örökségül hagyhatta az egyházra a zsinatot, s megérhette és örökségül hagyhatta az egész világra a „*Pacem in terris*” enciklikát. Ez utóbbival feltehetően élete művére zárókövét. De az, ami az ő élete számára mintegy *záróköv* volt, az nekünk *alapkő* lesz és lett, azon és arra építeni az emberiség jövődjét, egyebek közt az ő tapasztalataiból is. Ő járt nyugaton és járt Keleten. Hogy is mondta velencei programbeszédében?

„Az isteni Gondviselés elhívott szülőfalumból s végigfuttatja velem a világ útjait Keleten és Nyugaton egyaránt, hogy megközelítsem a vallásos tömegeket éppúgy, mint másokat, akik különböző ideológiát vallanak, hogy érintkezésbe kerüljek a hosszantartó és fenyegető szociális problémákkal, hogy megőrizzem a pártatlan vizsgálódás és értékelés nyugalmát és kiegyensúlyozottságát, mindig az irányban foglalkozva, hogy megőrizve a katolikus tanítás szilárdságát a hit és erkölcs terén, inkább keresem azt, ami egyesít, mint azt, ami elválaszt, vagy ellentéteket szít...”

A SZENTSÉG: SZERETET ÉS ÖRÖM

*Franciák szelíd, bölcs szelleme, Jacques Maritain,
Te hirdetted, hogy korunk szentjei többek lesznek,
mint a középkor súlyos ruhájú vezeklői,
imák, kámzsák, szeges övek, ostorok viselői.
Ma nem elvonatkozottan, de bent állva az élet
lázás sodrában kell hitet tenni Istenről.
Ma a teremtett dolgok sokféleségét, ezer arcát
kell arra felhasználni, hogy bennük
felleljük a Teremtő alkotó kezének csodáját.
Ma a munkás életbe kell belevinni, a lélegzetükbe
vegyíteni, az ideges, nyugtalan, lázasan rohanó,
szívek muzsikájává tenni, hogy az Istenben
való öröm az igazi öröm. És azt, hogy a szentség
nem élettágadás, de igenlése mindannak
amit az Alkotó a szép formájába zárt.
A szentség nem elérhetetlen, nem csodalátás
és folytonos ima, a szentség: örülni Isten világának
érezni benne jelenlétét és minden dolgot azzal
a hittel végezni, hogy a Láthatatlan szerető szeme kísér.*

Ajánlás:

*Ha a szentség útján járni akarsz,
egyszerű utat válassz, Isten felé az emel:
ha művelsz művén emberkézzel,
de szívedet anygali dalra tanítod.*

Nagy Méda